

Bibliografie

1. Bardberry, T., Greaves J. *Inteligența emoțională. Strategii esențiale pentru succesul personal și profesional*, Litera, București, 2016.
2. Cojocaru, Ș., *Abordarea pozitivă a comportamentelor copilului*, Holtis, UNICEF, Expert Projects, Iași, 2015.
3. Goleman, D., *Creierul și Inteligența Emoțională*. Noi perspective. Curtea Veche, București, 2016.
4. Goleman, D., *Inteligența socială*, Curtea Veche, București, 2007.
5. Ionescu, S., *Tratat reziliență asistată*, TREI, București, 2013.
6. McGonigal, K., *Partea pozitivă a stresului. De ce stresul îți face bine și cum să-l folosești în favoarea ta*, Lifestyle Publishing, București, 2016.
7. Roth-Szamoskozi, M., *Protectia copilului – dileme, conceptii si metode*, Presa Univeristara Clujeana, Cluj, 1999.
8. Sîmboteanu, D., *Audierea legală a copiilor victime/martori ai abuzului și neglijării*, Ghid pentru profesioniști, Chișinău, 2009.

LECȚIA LABORATOR - ELEMENT IMPORTANT ÎN FORMAREA INIȚIALĂ A CADRELOR DIDACTICE DIN EDUCAȚIA TIMPURIE

Stela GÎNJU, dr., conf. univ.

Summary

In this article, the author specifies the forms of organization of training in tertiary education: courses, seminars, practical laboratories. An essential emphasis is put on the laboratory lessons of the future teachers from pre-primary education, that form effective praxeological and professional competences. The author describes various ways of making lessons on the example of the "Theory and Methodology of Familiarization of the Preschoolers with the Environment" course.

Pentru învățământul superior din Republica Moldova, conform Planului-cadru, 2015, [1, p. 5] sunt caracteristice următoarele forme de organizare a instruirii: curs; seminar, lecția laborator; lecția

practică. Este important să cunoaștem caracteristica acestor tipuri de lecții, pentru a face cât mai eficientă formarea inițială a cadrelor didactice.

În cadrul *cursului* (C), cadrul didactic oferă informația teoretică, iar studentul o receptează activ. Datorită faptului că informația teoretică este comunicată în mod concentrat, într-o formă logică, cursul este o modalitate economică de transmitere a unui volum mare de informație teoretică.

Lecția *seminar* (S) este orientată spre consolidarea, sistematizarea, evaluarea cunoștințelor teoretice căpătate la curs și în urma studiului individual. Scopul lecției seminar este aprofundarea, consolidarea cunoștințelor, transformarea lor în convingeri, dezvoltarea culturii comunicării, formarea abilităților de a argumenta punctul său de vedere, de a răspunde la întrebări, de a asculta pe alții, de a formula întrebări.

Lecția – *laborator* (L) prevede îndeplinirea, sub îndrumarea cadrului didactic, a lucrărilor de laborator. Scopul acestui tip de lecții este familiarizarea cu metoda realizării experimentelor, modelărilor, observărilor; activităților cu copiii, realizarea independentă a investigărilor și explorărilor, înregistrarea rezultatelor sub formă de tabele, grafice, scheme.

Lecția practică (P) este forma de organizare a procesului instructiv-educativ prin care subiecții sub îndrumarea cadrului didactic realizează anumite lucrări practice. Scopul acestor lecții este formarea unor competențe praxiologice necesare pentru dezvoltarea personală și cea profesională. [7]

Specificul formării inițiale a cadrelor didactice din învățământul preșcolar constă în aceea că, imediat după băncile universității, tânărul specialist se situează față în față cu discipolul său – copilul, și trebuie să fie gata să îndeplinească toate funcțiile educatorului. Aceasta înseamnă că studentul – viitorul cadru didactic trebuie să primească încă din universitate competențele necesare viitoarei profesii. Desigur, că toate formele de organizare a instruirii

contribuie la formarea viitorului cadru didactic. Dar pentru formarea și evaluarea competențelor profesionale ne vine în ajutor lecția de laborator. Anume lecția de laborator, executată eficient și corect poate contribui semnificativ la realizarea acestei sarcini [5. p. 24].

Denumirea de lecție – laborator provine de la latinescul „laborare”, ceea ce înseamnă „a lucra”. O amploare mare, lecția de laborator, în calitate de formă de organizare a instruirii, a căpătat în anii 1930-1932 în școala sovietică, fiind o diversitate a sistemului de instruire individualizată, care pentru prima dată a fost aplicată în orașul american Dalton, de învățătoarea Elena Parkherst și numită dalton-plan. Această formă de instruire a mai fost numită de laborator. În loc de clase obișnuite, în instituțiile de învățământ se amenajau laboratoare, dotate cu diverse materiale, în dependență de disciplina studiată, în care copiii se ocupau individual sau în grup, supravegheați și dirijați de învățător.

Lecțiile laborator sunt foarte prețioase din punct de vedere instructiv și educativ, pentru că competențele formate la aceste lecții sunt durabile, fiind căpătate prin metode practice, cu implicarea maximă a celui care studiază. Esența acestor lecții constă în aceea că elevul/studentul, studiind informația teoretică, sub dirijarea cadrului didactic aplică în practică aceste cunoștințe, formându-și competențele necesare [3].

În literatura de specialitate întâlnim două concepte „lucrarea de la laborator” și „lecția laborator”, care se îmbină reciproc. Lecția de laborator este o formă de organizare a instruirii, care include în sine metoda lucrarea de laborator. Practic, lecția de laborator poate deveni și o lucrare de laborator, dacă ultima este de durată a unei lecții [6, p. 188].

Lecția –laborator este o formă de organizare a instruirii, care integrează cunoștințele teoretico-metodologice, abilitățile practice într-un proces instructiv unic cu caracter de investigare-explorare. Lecțiile de laborator cer de la student inițiativă creativă, independență în luarea deciziilor, cunoașterea și înțelegerea

aprofundată a materiei teoretice. La lecțiile de laborator se creează condiții pentru modelarea activității profesionale a viitoarelor cadre didactice. După Peyrova Л.П. [4] evidențiem trei tipuri de lecții laborator:

1. De familiarizare, în cadrul cărora studenții studiază diverse situații pedagogice, activități cu copiii, amenajări de mediu educațional.
2. Experimentale, care vizează verificarea anumitor date prin experimentare.
3. Investigative, care au drept scop formarea gândirii critice, creative.

Deci, din cele expuse mai sus lecția de laborator în învățământul superior:

- Este o formă de structurare a unui curs universitar și parte integrantă a procesului de formare profesională a studenților.
- Poate de fi de mai multe tipuri, în dependență de scopul urmărit.
- Ține de formarea componentei praxiologice a competențelor profesional-didactice, de latura efectorie/acțională a acestora.
- Poate fi realizată atât într-o instituție de aplicație, cât și în aula universitară.
- Presupune realizarea de sarcini diverse: observarea, proiectarea, modelarea, simularea, analiza lecțiilor sau a secvențelor de lecții, a activităților extracurriculare; elaborarea și analiza materialelor didactice; lucrul cu piesele curriculare și cu auxiliare didactice etc.
- Necesită valorificarea judicioasă a formelor de organizare (frontală, în grup, în perechi, individuală) și a metodelor bazate pe acțiune practică: metode active (studiul de caz, asaltul de idei, proiectul etc.); metode simulative (modelarea, simularea, jocul de rol).

- Solicită, din partea studenților, activism maxim; activitatea studenților prevalează asupra activității cadrului didactic, care are rol de consultant și coordonator [2, p. 58].

În cele ce urmează ne vom axa pe valorificarea lecțiilor laborator pentru formarea profesională a viitoarelor cadre didactice din domeniul educației preșcolare, referindu-ne la disciplina Teoria și metodologia familiarizării preșcolarilor cu natura, pentru care sunt prevăzute în Planul de învățământ 30 ore C; 30 ore S și 15 ore L.

Tema lecției laborator: Cerințele metodologice și pedagogice de amenajare a Ungherașului Naturii

Tipul lecției laborator: de familiarizare

Locul de desfășurare: în instituția de educație timpurie

Obiectivele lecției:

1. Familiarizarea cu componentele Ungherașului naturii în diverse grupe de vârstă.
2. Observarea integrării Ungherașului naturii în activitățile cu preșcolarii.

Desfășurare:

Studenții vor primi în prealabil instrucțiuni de desfășurare a lucrării de laborator, pe care le vor studia acasă. În cadrul lecției de laborator, studenții vor completa fișe de observații, înscriind componentele Ungherașului naturii în diverse grupe de vârstă:

Fișă de observare a componentelor Ungherașului naturii, grup a

Numărul și denumirea plantelor din Ungherașul naturii

Numărul și denumirea animalelor din Ungherașul naturii

Descrierea Calendarului naturii. Desenul sau poza

Descrierea modelului „Suceșiunea anotimpurilor”. Desen sau poză
Alte materiale, ce v-au impresionat

În urma completării acestei fișe studenții vor realiza clasificarea componentelor Ungherașului naturii în cele patru grupe, învățate în cadrul cursului și seminarului: organisme vii; corpuri ale naturii inerte; materiale grafice și ustensile. De asemenea, studenții vor compara numărul și tipul de plante, animale, alte materiale în dependență de grupa de vârstă. În timpul observării aplicării Ungherașului naturii în cadrul activității cu preșcolarii, studenții vor identifica etapa activității la care a fost utilizat Ungherașul naturii, forma de organizare a activității copiilor.

Tema lecției de laborator : Metoda experimentului – metodă eficientă de familiarizare a preșcolarilor cu natura.

Tipul lecției laborator: de experimentare.

Locul de desfășurare: sala de clasă.

Obiectivele lecției:

1. Desfășurarea experimentelor de familiarizare a preșcolarilor cu natura, respectând metodologia corespunzătoare și particularitățile de vârstă.

Desfășurarea:

Pentru acasă studenții au avut de pregătit câte un experiment/experiență pe care ar putea să-l aplice în cadrul activităților cu preșcolarii. Metoda utilizată la acest laborator a fost simularea. Studenții trebuiau să se transpună în rol de educator, aplicând experimental/experiența. De asemenea studenții trebuiau să prezinte experimental/experiența, urmărind algoritmul:

1. Tema proiectului.
2. Tema zilei.
3. Denumirea experimentului/experienței.
4. Etapa activității la care este aplicată.
5. Forma de organizare a activității copiilor.

Studentii s-au evaluat reciproc în baza următoarei grile de evaluare:

Nr. d/o	Criteria de evaluare	Corect – 2 p.	Parțial corect - 1p.	Inc corect – 0 p.
1.	Corectitudinea selectării temei proiectului			
2.	Corelarea experimentului/experienței cu tema zilei			
3.	Respectarea particularităților de vârstă			
4.	Judiciozitatea selectării etapei activității			
5.	Corelarea experimentului/experienței cu forma de activitate a copiilor			
6.	Corectitudinea științifică			
7.	Corectitudinea metodologică			
<i>Total 14 puncte</i>				

Tema lecției de laborator: Modelarea – metodă practică de studiere a mediului.

Tipul lecției de laborator: de experimentare.

Locul de desfășurare: sala de clasă.

Obiectivele lecției:

1. Confecționarea diverselor tipuri de modele.
2. Descrierea metodologiei de aplicare a modelelor confecționate în activitățile cu preșcolarii.

Desfășurarea:

Studentii, sub îndrumarea cadrului didactic vor executa o serie de modele (Figura 1) pe care apoi le vor prezenta colegilor, după următorul algoritm:

- Denumirea modelului.
- Grupa de vârstă la care poate fi aplicat.
- Tema activității la care poate fi aplicat.
- Etapa activității la care poate fi aplicat.
- Descrierea metodologiei de utilizare a modelului executat.

Figura 1. Lecție laborator „Metoda modelării – metodă practică de studiere a mediului”

Tema lecției de laborator: Abordarea integrată a educației ecologice și familiarizării preșcolărilor cu natura.

Tipul lecției laborator: de investigare.

Locul de desfășurare: sala de clasă.

Obiectivele lecției: Identificarea etapelor activității, metodelor, mijloacelor didactice în urma completării proiectului didactic lacunar.

Desfășurarea:

Studentii lucrează în perechi, studiind un proiect didactic al unei activități didactice. Proiectul este lacunar, adică nu toate rubricile sunt completate. În locurile lipsă sunt puse semne de întrebare. Sarcina studenților este să completeze proiectul didactic lacunar și să argumenteze decizia.

Tot la această temă, obișnuiesc să prezint studenților activități filmate. Studenții urmăresc activitatea și îndeplinesc în clasă un șir de sarcini:

- Identifică grupa de vârstă.
- Formulează tema zilei; tema proiectului.
- Identifică ariile curriculare integrate.
- Selectează obiectivele de referință ale activității vizionate.
- Formulează obiectivele activității vizionate.
- Identifică centrele de interes deschise.
- Formulează sarcinile pentru fiecare centru deschis.
- Identifică domeniile și indicatorii dezvoltăți.

Pentru acasă studenții primesc însărcinarea de a scrie proiectul didactic al activității vizionate.

Formarea inițială a cadrelor didactice trebuie să constituie o prioritate a sistemului național de învățământ, fiind o premisă pentru realizarea unei misiuni esențiale: cariera didactică reală, orientată, motivantă. O carieră didactică de succes începe de la o formare inițială de calitate.

Bibliografie

1. PLAN CADRU pentru studii superioare (ciclul I Licență, ciclul II Master, studii integrate, ciclul III – Doctorat), 2015.
2. Ursu, L., Rusuleac, T., Repere teoretice, constatări și sugestii practice de optimizare a strategiilor didactice pentru pregătirea praxiologică a studenților în cadrul lecțiilor de laborator, în: Revista Revistă de științe socioumane, 2014, nr. 2(27), 65-54.
3. Колесова, М.С., Корякина, С.В., Организация и проведение лабораторных работ по биологии. În materialele conferinței internaționale: «Студенческий научный форум», 2015, www.rae.ru/forum2012/230/2015.
4. Реутова, Л.П., Технология формирования и развития профессионально-педагогического мировоззрения в процессе подготовки учителя.
http://www.superinf.ru/view_helpstud.php?id=3140

5. Чернова, Л.И., *Лабораторные работы в курсе «Методика обучения математики в начальной школе»* În: *Revista Начальная школа № 09, 2003, с. 24-29.*
6. Ширшова, Т., Полякова, Т., *Лабораторные работы как средство мотивации и активизации учебной деятельности учащихся.* În: *Омский научный вестник. № 4 (141), 2015, с. 188-190.*
7. <https://murzim.ru/nauka/pedagogika/obwaja-pedagogika/27218-formy-organizacii-processa-obucheniya-lekciya-seminar-prakticheskie-i-laboratornye-raboty-kak-formy-organizacii-uchebnoy-deyatelnosti.html>

ASPECTE VALEOLOGICE ALE ARTEI DANSULUI

Lidia COJOCARI, dr., conf. univ.

Summary

The dance has a beneficial impact on the psycho-emotional and physical status of children, aimed by the diminution in level of stress and body resistance, dexterity, flexibility, static balance, which in turn estimates the improvement of the functional state of the body in optimal parameters.

Sănătatea reprezintă un concept și fenomen social complex ce include dimensiunea emoțională, intelectuală, fizică, socială și spirituală. Sănătatea este o valoare moral-etică și psihofizică importantă. Ea reprezintă o stare benefică a organismului ce contribuie la asigurarea homeostaziei, bunăstării și echilibrului persoanei, prin armonizarea tuturor dimensiunilor analizate anterior, deci poate fi considerată și abordată ca valoare umană.

Dreptul la sănătate este unul dintre drepturile fundamentale ale omului. Conform Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), sănătatea individului este definită drept „o stare de bine fizică, mentală și socială, și nu doar absența bolii sau a infirmității” [6, p. 29; 8, p.12].